

Apmācību modulis I

Energoefektivitātes līguma (EPC) pamati

Projekts Transparense

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

www.transparense.eu

PRISA EKODOMA

APMĀCĪBU MODUĻU PĀRSKATS

I. EPC Pamati

II. EPC Process – no projekta identificēšanas līdz iepirkumam

III. EPC Process – no līguma līdz garantētiem ietaupījumiem

IV. EPC Finansēšana

V. EPC Atbalsta stratēģija

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

www.transparense.eu

PRISA EKODOMA

2

EPC Pamati

Kas sniedz ECP?

- EPC sniedzēji = ESKO (EnergoServisa Kompāniju) apakšgrupa
- EPC sniedzējs definīcija pēc Eiropas EPC Rīcības kodeksa:
  - "EPC sniedzējs ir energopakalpojumu sniedzējs, kurš energopakalpojumus piegādā EPC formā"
- Energopakalpojumu sniedzēja definīcija pēc Energoefektivitātes direktīvas:
  - "fiziska vai juridiska persona, kas sniedz energopakalpojumus vai citus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus galalietotāja iekārtās vai telpās"

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

www.transparense.eu

PRISA EKODOMA

3

EPC Pamati
Tipiska EPC projekta elementi (1)

transparensense
INCREASING TRANSPARENCY TO PROMOTE ENERGY EFFICIENCY

- **Visaptverošs serviss**
  - ESKO nodrošina visus nepieciešamos pakalpojumus, kas nepieciešami, lai izstrādātu un īstenotu visaptverošu projektu galalietotāja objektā, sākot ar priekšizpēti energoauditu līdz ilgtermiņa monitoringam un projekta ietaupījumu verifikācijai (M&V)
- **Nav nepieciešamas papildus sākotnējais kapitāls**
  - Investīcijas energoefektivitātē ir atmaksātas no enerģijas patēriņa samazinājuma un saistītiem finanšu ietaupījumiem, tāpēc nav nepieciešams klienta sākotnējais kapitāls

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union
www.transparensense.eu

4

EPC Pamati
Tipiska EPC projekta elementi (2)

transparensense
INCREASING TRANSPARENCY TO PROMOTE ENERGY EFFICIENCY

- **Projekta finansēšana**
  - ESKO nodrošina ilgtermiņa projekta finansējumu, ko sniedz trešās puses finanšu uzņēmums, visbiežāk bankas aizdevuma veidā
- **Projekta ietaupījumu garantijas**
  - ESKO sniedz garantiju, ka projekta laikā panāktie ietaupījumi būs pietiekami, lai segtu projekta finansēšanas izmaksas visa projekta garumā

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union
www.transparensense.eu

5

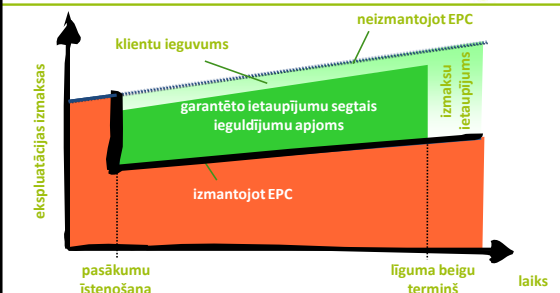

EPC Pamati
EPC izmaksu ietaupījums

transparensense
INCREASING TRANSPARENCY TO PROMOTE ENERGY EFFICIENCY

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union
www.transparensense.eu

6

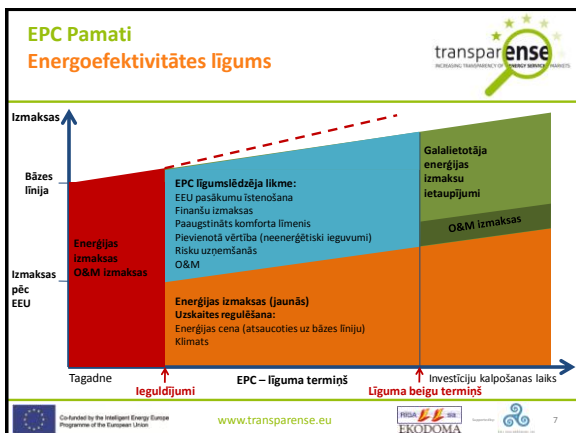

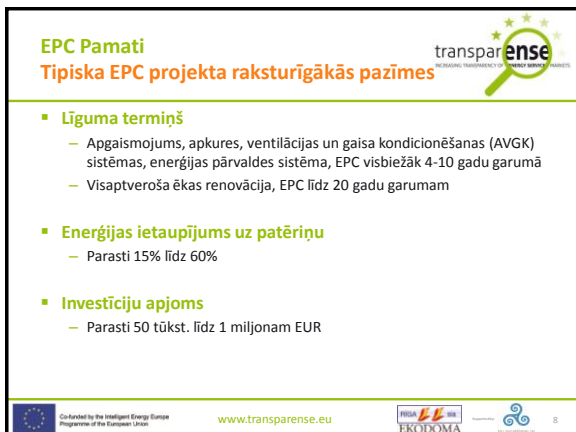

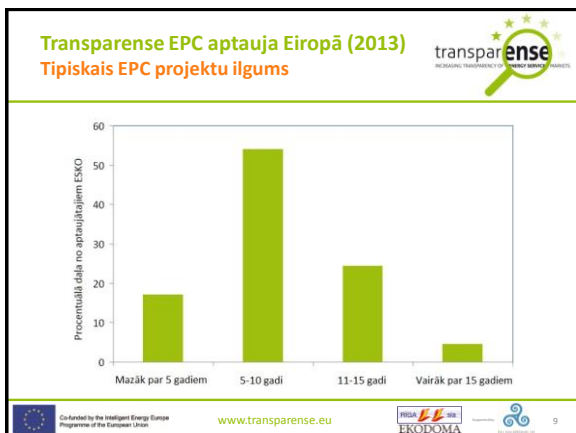

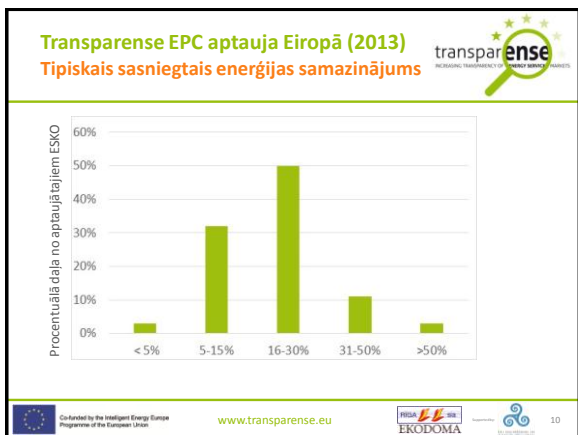

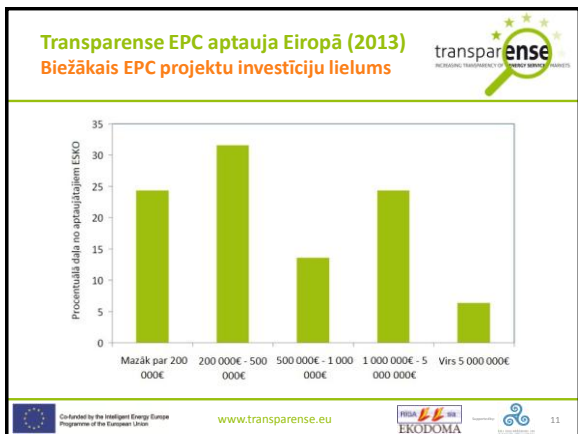

- ### EPC Pamati
- #### EPC tirgus dalībnieki
- **Klienti**
    - Tie, kas ir ieinteresēti no publiskā vai privātā sektora – īpašnieki vai īpašuma pārvaldnieki
  - **Energoservisa kompānijas (ESKO)**
    - EPC sniedzēji
  - **Apakšuzņēmēji**
    - Energoefektīvu instalāciju un detaļu izplatītāji – tie, kas atskaitās ESKO un nav tiešā kontaktā ar klientiem
  - **Konsultējošie uzņēmumi (Koordinatori)**
    - Palīdzība klientam saistībā ar projekta sagatavošanu, konkursa organizēšanu, monitoringu un projekta ietaupījumu verifikāciju
- www.transparence.eu

EPC Pamati
EPC mīnusi / šķēršļi

transparense
INCREASING TRANSPARENCY TO PROMOTE ENERGY EFFICIENCY

- **Atšķirīgas motivācijas starp īpašniekiem un apsaimniekotājiem, īpaši publiskajā sektorā**
  - Persona, kas maksā ēkas enerģijas izmaksas bieži vien nav ēkas īpašnieks
  - EPC ieviešana ir jāapstiprina ēkas īpašniekam, kas nemaz nemaksā ēkas enerģijas rēķinus
- **Darbību laikā ietaupītās naudas transformēšana uz investīciju fondiem ir sarežģīta**
  - Publiskajā sektorā ir sarežģīti izmantot darbību laikā ietaupītos līdzekļus, lai finansētu energoefektīvu tehnoloģiju ieviešanas maksājumus (t.i. daļējas investīciju atmaksas)
- **Publisko konkursu sagatavošana un process ir prasīgs**
  - Energoservisa publisko līgumu konkursi, salīdzinot ar iekārtu iegādes procesu, ir prasīgāki skatoties no Publisko iepirkumu likumu; tie arī dārgāk izmaksā
- **Daudzās valstīs ir neskaidri noteikumi par EPC procesa laikā iegūto aktīvu uzskaiti**

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union
www.transparense.eu

13

Eiropas EPC Rīcības kodekss
Definē EPC pamatvērtības un principus

transparense
INCREASING TRANSPARENCY TO PROMOTE ENERGY EFFICIENCY

- viens kopējs **Eiropas EPC Rīcības kodekss**, pabeigts 2014. gadā, lai uzturētu caurspīdīgu un uzticamu augstas kvalitātes EPC tirgu
- kodekss nosaka **pamatvērtības un principus**, kas ir fundamentāli svarīgi veiksmīgu EPC projektu sagatavošanā un īstenošanā
- **brīvprātīga apņemšanās**

EPC Parakstītājs
 EIROPAS RĪCĪBAS KODEKSS
 ENERGOEFECTIVITĀTES LĪGUMIEM

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union
www.transparense.eu

14

Eiropas EPC Rīcības kodekss
Devīni pamatprincipi

transparense
INCREASING TRANSPARENCY TO PROMOTE ENERGY EFFICIENCY

1. EPC sniedzējs piegādā **ekonomiski efektīvus ietaupījumus**
2. EPC sniedzējs nodrošina **veikto darbu garantiju**
3. EPC sniedzējs **garantē ietaupījumus**, kuri tiek noteikti ar M&V metodi
4. EPC sniedzējs atbalsta ilgtermiņa **energovadības pielietošanu**
5. Attiecības starp EPC sniedzēju un Klientu ir ilgtermiņa, godīgas un caurspīdīgas
6. Visi EPC projekta posmi tiek veikti likumīgi un godīgi
7. EPC sniedzējs atbalsta Klientu EPC projekta finansēšanā
8. EPC sniedzējs nodrošina kvalificētus speciālistus projekta ieviešanai
9. EPC sniedzējs koncentrējas uz augstas kvalitātes sniegumu un uzraudzību visos projekta īstenošanas posmos

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union
www.transparense.eu

15

EPC Pamati

EPC plusi

- **Pakalpojuma sniedzējam ir tādas pašas intereses kā klientam**
  - Ekonomiski efektīvu investīciju un enerģijas ietaupījumu apjoms
- **Līgums nodrošina pilnu pakalpojumu servisu**
  - Projekta izstrāde un dizains, ieviešana, O&M, atbildība par atbilstošu un pareizu darba režīmu, monitorings un ietaupījumu verifikācija
- **Līgumā paredzētie ietaupījumi ir garantēti līgumā**
  - Ja līgumā paredzētie ietaupījumi netiek realizēti, tad pakalpojumu sniedzējs sedz visas papildus izmaksas, kas radušās no enerģija patēriņa (klientam nav nepieciešams finanšu atbalsts no trešās puses, lai segtu neparedzētus tērījumus)

 Funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union | www.transparense.eu | 16

EPC Pamati

Ierastās vērtības	un	EPC vērtības
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pasākumi tikai ar augstu IRR vērtību ▪ Tikai viena ēka vienā laikā ▪ Dalīts līgums, kur saskaņošana notiek īpašnieka/konsultanta īpašumā ▪ Līgums tiek slēgts ar tiem, kas piedāvā viszemāko cenu ▪ Apkalpojošā personāla apmācības un kursi – klienta iniciatīva ▪ Pēc galējās pārbaudes līgums tiek izbeigts <p style="text-align: center;">↓</p> <p style="text-align: center;">„energoefektīvas ēkas“</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dažādu pasākumu apvienojums ▪ Parasti vairākas ēkas uz vienu projektu ▪ Visaptverošs līgums, kur atbildība ir līguma izpildītājam ▪ Līgums tiek slēgts ar tiem, kam ir plašākas zināšanas, labākas atsauksmes un augstāki energoefektivitātes paaugstināšanas panākumu rezultāti ▪ Apmācības un kursi ir daļa no projekta ▪ Līgums tiek izbeigts, kad investīcijas ir atmaksātas <p style="text-align: center;">↓</p> <p style="text-align: center;">„energoefektīvs komforts“</p>

 Funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union | www.transparense.eu | 17

EPC Pamati

ES Energoefektivitātes Direktīva – EED

- **Energoefektivitātes Direktīva 2012/27/ES**
  - Atceļ Direktīvu 2006/32/EK, par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un enerģijas pakalpojumiem
  - Stājās spēkā 2012. gada 4. decembrī un jāpārņem līdz 2014. gada 5. jūnijam
  - Nosaka kopējus pasākumus energoefektivitātes veicināšanā visā Eiropas Savienībā, lai 2020. gadā sasniegtu noteikto 20% ietaupījumu energoefektivitātes jomā
  - Uzliek pienākumus ES dalībvalstīm **atbalstīt enerģijas pakalpojumu tirgu** (līgumu paraugus, informācijas sniegšanu, šķēršļu likvidēšanu...)

 Funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union | www.transparense.eu | 18

EPC Pamati

EPC definīcija Energoefektivitātes Direktīvā

- ES Energoefektivitātes Direktīvā (EED) Energoefektivitātes līgums (EPC) tiek skaidrots kā:
  - “tāda līgumiska vienošanās starp **energoefektivitātes palielināšanas pasākuma** saņēmēju un sniedzēju, ko pārbauda un pārrauga visā līguma darbības laikā, ja ieguldījumus (darbu, piegādi vai pakalpojumu) minētajā pasākumā **apmaksā attiecībā uz līgumā atrunātu energoefektivitātes palielinājuma līmeni** vai citu energoefektivitātes kritēriju, piemēram, finanšu ietaupījumu, par kuru ir panākta cita vienošanās.”
- EED XIII Pielikums:
  - „**Garantētais ietaupījums**, kas jāpanāk, īstenojot līgumā noteiktos pasākumus” ir viens no datu minimuma kritērijiem, kas iekļaujams Energoefektivitātes līgumos ar publiskā sektora vai saistītajos konkursa noteikumos.

www.transparense.eu

19

EPC Pamati

EPC alternatīva definīcija EK JRC

- Saskaņā ar energoefektivitātes līguma (EPC) nosacījumiem **ESKO izstrādā, ievieš un finansē** (vai nodrošina finansējuma saņemšanu) energoefektivitātes paaugstināšanas projektu, un izmanto **izmaksu ietaupījumu naudas plūsmu**, lai segtu projekta izmaksas, ieskaitot ieguldījumu izmaksas.
- Būtībā ESKO nevar atgūt savus ieguldītos līdzekļus, ja vien **projekta rezultāti nesniedz** paredzētos vai lielākus ietaupījumus, kā līgumā **garantētos**.

Avots: Paolo Bertoldi, EC JRC: ESCO Europe, Copenhagen, January 2013

www.transparense.eu

20
